

Proactieve zorgplanning bij hartfalen

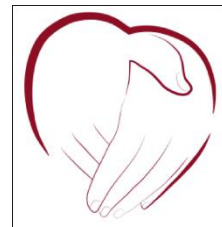

Pauline de Graeff, internist ouderengeneeskunde &
Jenifer Coster, cardioloog
Palliatief team, UMCG

- *Vader van mevrouw A. (30 jaar)*-

“Je kan vragen stellen, je krijgt antwoorden als deze er ook zijn. Je praat over de toekomst, mogelijke problemen en hoe te handelen.

Het is een gesprek wat heel open is, je voelt je in dit soort situaties best wel opgelaten. Heel fijn hoe de artsen hier mee omgaan. Duidelijke uitleg en eerlijk over de situatie.”

- Behandelend cardioloog mevrouw A.-

“De relatief jonge leeftijd van patiënte greep mij wel aan. Het was een proces van weken waar wij samen met haar ouders hebben toegewerkt naar de uiteindelijke beslissing waarin alles werd gezegd wat moest worden gezegd en er voldoende ruimte was voor vragen. Ik had het idee dat patiënt en ouders uiteindelijk tevreden kunnen terugkijken naar dit proces en met een zwaar maar goed gevoel naar huis zijn gegaan”

Doel

In kaart brengen van ervaringen en behoeften van patiënten met gevorderd hartfalen en hun behandelaars

Opzet

- Patiënten
  - Gevorderd hartfalen
  - Opname cardiologie met/vanwege hartfalen
  - ≥ 2 ziekenhuisopnames in het afgelopen jaar
- Proces
  - Gesprek(ken) over proactieve zorgplanning
  - Aanwezig: patiënt, naasten, behandelaars, op verzoek palliatief team
  - Huisarts tevoren ingelicht en uitgenodigd
  - Documentatie in proactief zorgplan

Stand van zaken

- 18 patiënten namen deel aan de studie
- Verklaring:
  - Behandelaars: Gebrek aan kennis over palliatieve zorg, onzekerheid over prognose, ontbreken betrouwbaar instrument voor markering
  - Patiënten: Levensende vaak niet eerder besproken, onduidelijkheid over prognose

Eerste resultaten

- 4 patiënten overleden < 3 weken na ontslag
- 1 heropname in het ziekenhuis
- 1 huisarts kon aanwezig zijn bij gesprek over proactieve zorgplanning in het ziekenhuis

Ervaringen van cardiologen

8/10 cardiologen zijn zeer tevreden!

- + duidelijkheid voor patiënten en behandelaars
- + zorg beter aansluitend bij individuele patiënt
- + betere overdracht naar eerste lijn

- Soms verschillende verwachtingen patiënt-arts
- Kost tijd
- Niet alle patiënten willen/kunnen het gesprek hierover aangaan

Ervaringen patiënten en naasten

- 3 patiënten overleden voor follow-up moment
- 3 evaluatie gelukt: 2 x zeer tevreden, 1 x neutraal

+ Beleid in overeenstemming met wens patiënt

+ Duidelijkheid voor ons en voor alle behandelaars

Hoe verder?

- Studie loopt tot 1 maart 2019
- Uitbreiding naar andere ziekenhuizen
- Toekomst
  - Onderwijs
  - Digitale beschikbaarheid proactief zorgplan
  - Implementatie hartfalenpolikliniek
  - Betrokkenheid huisartsen

Vragen

Afdeling cardiologie

- Drs. J.E. Coster, cardioloog
- Prof. dr. D.J. van Veldhuisen

Universitair Centrum Ouderengeneeskunde

- Prof. dr. S.E.J.A. de Rooij

Expertise Centrum Palliatieve Zorg

- Dr. P. de Graeff
- Prof. dr. A.K.L. Reyners

